

▶ Razgovor preko tumača

Kratko uputstvo

SERBOKROATISK

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

U međusobnom razgovoru dvoje sagovornika koji ne govore istim jezikom, tumač je neophodan kao posrednik da bi oni mogli da se sporazumiju. Tumačeni razgovor treba da bude što sličniji običnom razgovoru. Pa ipak, kad razgovarate preko tumača, morate donekle biti predostrožni.

Ova brošura objašnjava ukratko ulogu tumača, kao i to kako se njegova ili njena uloga odnosi na Vas koji preko njega razgovarate. Na kraju brošure navedene su neke situacije na koje pri razgovoru preko tumača morate obratiti naročitu pažnju.

Uloga tumača

Uloga tumača određena je moralnim kodeksom tumačeve profesije. On se u svom radu pridržava slijedećih pravila:

- Tumač mora da prevede sve što se u toku razgovora kaže - a da pri tome ništa ne izostavi, niti izmijeni ili doda.
- Tokom razgovora tumač mora biti nepristrasan, a njegova ili njena lična shvatanja ne smiju uticati na tumačenje.
- U toku razgovora tumač na sebe ne smije preuzimati nikakve druge zadatke.
- Tumač mora apsolutno čuvati profesionalnu tajnu.

Tumačeva apsolutna obaveza čuvanja tajne znači:

- Da ta obaveza obuhvata sve informacije koje tumač u toku razgovora sazna.
- Da se obaveza čuvanja tajne odnosi na svakog, uključujući tu i njegove pretpostavljene, kolege i porodicu.
- Da je obaveza čuvanja tajne na snazi i nakon što tumač prekine da se bavi takvim poslom.

Za Vas koji koristite tumača, to znači slijedeće:

- Vi ste lično odgovorni za ono što u toku razgovora kažete, odnosno izrazite.
- Tumač *nije* odgovoran za to da li su informacije koje Vi i Vaš sagovornik u toku razgovora razmjenjujete istinite.
- Tumač *ne mora* da pamti što ste Vi i Vaš sagovornik jedan drugom rekli, jer on nije Vaš podsjetnik.
- Tumač *ne može* da nastupa kao opunomoćenik ni jednog od sagovornika.
- Tumač je dužan da zatraži izuzeće onda kada je:
 - u srodstvu ili u bračnoj, odnosno zaručničkoj, vezi sa nekim od sagovornika;
 - i sam stranka po dotičnom predmetu;
 - postupila(o) po predmetnoj stvari u svojstvu neke od predmetnih stranki.
- Tumač je dužan da stranke obavijesti ukoliko on nije u stanju da tumačenje obavi na zadovoljavajuć način.

Čega morate biti svjesni pri razgovoru preko tumača

Razgovarajte sa sagovornikom, a ne o njemu ili njoj.

- Obraćajte se Vašem sagovorniku a ne tumaču. Drugim riječima, nemojte otpočinjati sa: "*pitajte ga da li bi on htio* ", nego pitajte direktno "*da li biste htjeli* ". Tumač će to onda prevesti i razgovor će više ličiti na normalnu konverzaciju.
- Ako Vam se nešto učini nejasnim, ili ako niste sigurni kako Vas je sagovornik shvatio, pitajte sagovornika. Tumač će tada prevesti Vaše pitanje.

Ispanirajte unaprijed šta ćete reći

- Skoncentrišite se na stvari koje su za Vas bitne.
- Budite kratki, a tumaču dajte mogućnost da prevede. Tada će i prevod biti najtačniji, a i Vašem sagovorniku ćete dati priliku da odgovori ili nešto prokomentariše - kao što je to uobičajeno u normalnom razgovoru.
- Izražavajte se jasno i kratko. Koristite li, na primjer, poslovice, trebalo bi da istovremeno objasnite šta pod rečenim podrazumijevate.

Treba da Vam je jasno i da:

- **Izrazi lica i tijela** (mimika, gestikulacije, i sl.) koji obično, u normalnom razgovoru, podvlače izrečeno, nemaju isti efekat pri razgovoru uz pumoć tumača. Zato razgovor preko tumača više liči na telefonsku konverzaciju - kad su Vam na raspolaganju samo riječi i glas.

- Pored toga, pojedini **gestovi** mogu u pojedinim jezicima i kulturama imati različit sadržaj (na primjer, potvrdno klimanje glavom koje u norveškom znači "da", može negdje drukčije značiti "ne"). Takve situacije morate imati na umu kad razgovarate preko tumača.

- **Tumačenje je naporan posao.** Tumač se mora potpuno skoncentrisati na tumačenje, pa zato pored jezičkih obaveza na sebe ne može preuzimati nikakve druge. Pored toga, tumač će se zamoriti prije vas sagovornika, pa će mu zato trebati pauze za odmor.

Denne brosjyren finnes også på følgende språk:
albansk, arabisk, engelsk, fransk, kurdisk,
russisk, norsk, somali, spansk, tamil,
tyrkisk, urdu

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

IMDi Øst

Fylkene Østfold, Vestfold,
Akershus og Oslo
Postboks 8059 Dep
0031 OSLO
Telefon 24 16 88 00
Telefaks 24 16 88 31

IMDi Indre Østland

Fylkene Hedmark,
Oppland og Buskerud
Postboks 1253,
2806 GJØVIK
Telefon 24 16 88 00
Telefaks 61 17 08 95

IMDi Sør

Fylkene Telemark,
Aust-Agder og Vest-Agder
Postboks 647,

4666 KRISTIANSAND

Telefon 24 16 88 00
Telefaks 38 02 04 80

IMDi Vest

Fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane
Postboks 4048 Dreggen,
5835 BERGEN
Telefon 24 16 88 00
Telefaks 55 30 09 88

IMDi Midt-Norge

Fylkene Møre og Romsdal,
Sør- og Nord-Trøndelag
IMDi Midt-Norge,
7005 TRONDHEIM
Telefon 24 16 88 00
Telefaks 73 89 24 31

IMDi Nord

Fylkene Nordland,
Troms og Finnmark
Postboks 83,
8502 NARVIK
Telefon 24 16 88 00
Telefax 76 96 58 38

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Postboks 8059 Dep.
N-0031 Oslo

Kontoradr.:
Hausmannsgt 23
Tlf: (+47) 24 16 88 00
Faks: (+47) 24 16 88 01
www.imdi.no
E-post: imdi@imdi.no